

K. V. MEŠALKIN

TOIVOTTU VIERAS

Koko iäksi on jäänyt muistiini se päivä, jolloin Vladimir Iljitš Lenin ja Nadežda Konstantinovna Krupskaja kävivät Kašinin kylässä.

Se tapahtui marraskuun 14 päivänä 1920. Aamusta pyrytti pehmeätä lunta. Volokolamskin viertotie, joka poikittaa kyläkatumme, oli kuoppainen eikä juuri lainkaan eronnut kylätiestä. Tämän viertotien laitaan me rakensimme kiireen kaupalla puhujalavan. Aivan sen viereen pystytimme pylvään ja kiinnitimme siihen sähkölyhdyn.

Vladimir Iljitš saapui meille sähköaseman avajaisjuhliin; olimme rakentaneet sen omin voimin. Totta kyllä, kun kyläkokouksessa tehtiin päätös lähettää kutsu Moskovaan, Kremliin, monet pyörittivät päätään ja vakuuttivat:

— Ei siitä tule mitään, on hänellä työtä ilmankin.

— Tietäähän sen millainen aika on. Sota, talous on rappiolla, nälänhätä.

— Ja matkakin on kovin pitkä — vähintään puolitoista sataa virstaa, — puhelivat toiset.

Juhlalilaisuutta varten valitsimme Marja Nikititšna Kaškinan kodin. Kaikki toivoivat Leniniä vieraakseen, mutta Marja Nikititšnan talo oli paras koko kylässä: kaksihuoneinen, monta ikkunaa, päältä laudoilla vuorattu ja räystäät leikkauskoristeiset.

Elämä oli siihen aikaan vaikeaa, mutta sittenkin halutti kestittää Vladimir Iljitšiä. Kyläkunta valitsi Pavel Jegorovitš Jegorovin kokiksi. Minut määrättiin hänen apulaisekseen.

— Kozma, ota vastaan! — käski Pavel Jegorovitš minua.

Kylän naiset toivat kuka kanan, kuka lautasella kurkkuja, toiset vuorostaan kaalia, voita, munia. Talon emäntä Marja Nikititšna sekä Vasilisa Malafejeva keittivät kaljaa.

Niinpä puolenpäivän tienoissa, noin kahdeltatoista kaikki tulivat levottomiksi — jokaisen teki mieli nähdä ensimmäisenä

kaivattu vieras. Naapurikyylissä oli saatu tietää, että me odotamme Iljitšiä Kašinoon, ja sieltä tuli väkeä joukolla meille. Kylän lapset olivat ensimmäisinä Vladimir Iljitšiä vastassa. He lähtivät kauas viertotielle ja siellä odottivat häntä.

V. I. Leninin autoa seurasi meidän, Volokolamskin auto, jossa saapuivat kihlakunnan johtohenkilöt. Kaikki riensivät taloista ulos autojen luo.

— Hyvää päivää, kansalaiset,— sanoi Vladimir Iljitš.

Joukolla saatoimme Vladimir Iljitšin ja Nadežda Konstantinovnan taloon, jossa pöydät oli katettu valkaistuiilla pellavaliinoilla.

Jouhiorkesteri soitti „Internationalen” — siitä olimme huolehtineet jo aamulla. Soittajat olimme tuoneet Volokolamskista. Asetimme oman miehen myös naulakolle, mutta huolenpito oli tarpeeton. Kun muuan nuorimies yritti auttaa Vladimir Iljitšiä, kieltäytyi hän kohteliaasti ja riisui päällystakkinsa itse. Hän ripusti sen nurkassa olevaan koukkuun ja samassa auttoi Nadežda Konstantinovnaa riisumaan lyhyen plyysitakin.

Me kaikki katselimme ihailien Leniniä. Hänen silmänsä olivat ihmeellisen vilkkaat. Kämmenillään hän hieroi korkeata otsaansa ja ohimoja. Vladimir Iljitš oli tanakka ja hartiakas mies, ja me olimme iloisia siitä, että hän oli niin terve ja hymyilevä.

Vladimir Iljitšille ja Nadežda Konstantinovnalle tarjottiin kupillinen kaljaa.

— Humaltuuko tästä? — kysyi Vladimir Iljitš.

Silloin Vasilisa Malafejeva ja Marja Kaškina selittivät, etteivät he olleet panneet humalaa kaljaan. Sitten hän joi kaljan ja pyyhki vaaleat viiksensä. Nadežda Konstantinovna maistoi myös kaljaa.

Sen jälkeen pantiin vieraiden eteen lihahyytelöä ja paloiksi leikattua leipää.

— Pala on suurenlainen,— sanoi Vladimir Iljitš ja alkoi leikata hyytelöä veitsellä.

Hän puheli kanssamme aivan tavallisesti, kuin talonpojan poika. Alussa tuntemamme arkuus häipyi nopeasti.

Sähköasemamme innokkaimmat rakentajat kertoivat ruoka-pöydässä, kuinka paloöljyn puutteessa olimme päättäneet rakentaa sähköaseman. Sähköjohdot laitettiin talojen ja aitojen yli. Iljitš iloitsi kanssamme. Sitten häneltä kyseltiin kaikenlaista rintamatilanteesta, karttuunista, tulitikuista, viljasta. Eräs meidän kylän talonpojista nousi seisomaan ja sanoi:

— Epämääräisyys on meille, talonpojille, pahinta...

— Mikä nimenomaan? — kysyi Vladimir Iljitš.

— Tarkoitin luovutusvelvollisuutta. Talonpoika kyntää peltoa, mutta ei tiedä, kuinka paljon häneltä peritään syksyllä. Jos

kyntää paljon, häneltä otetaan paljon. Jos kyntää vähän on se valtakunnalle epäedullista.

Vladimir Iljitš halusi vastata näihin kysymyksiin kaikille, niin että voisivat kuulla myös ne talonpojat, jotka tilan ahtauden vuoksi eivät voineet tulla sisään, vaan turkit yllään ja hatut päässä seisoivat eteisessä ja kuistilla sekä kurkistelivat ikkunoista.

Sisään tuli valokuvaaja ja sanoi, että hänen tehtäväkseen on annettu valokuvata vieraat, sitä paitsi ulkona kohta tulee pimeä. Vladimir Iljitš halusi valokuvaan meidän kanssamme, ja kaikki kiiruhtivat ulos.

Puhujalavalla Lenin otti hatun päästään, avasi takkinsa napit ja puhui voimakkaasti ja vakuuttavasti. Vastatessaan kysymyksiin pöydän takana hän hymyili ja hieroi kädellä leukaansa. Mutta puhuessaan ulkona hän halkoi kädellä ilmaa ja oli vakava. Vladimir Iljitš rakensi puheensa siten, että vastasi meidän esittämiimme kysymyksiin.

Hän sanoi, että sota kohta päättyy ja että tilanne paranee. Koittaa aika, jolloin Neuvostovalta lujittuu, talous saadaan kuntoon ja tehtaot pannaan taas käyntiin. Silloin tulee kankaita, leipää ja jotain muutakin, että talonpojat voisivat muokata peltoja koneilla ja saada runsaita satoja (hän tarkoitti tietysti traktoreita). Hän sanoi, että kaikki se, minkä valtio perii talonpojilta, palaa heille rauhan aikana satakertaisesti.

— Kyllä puhuu vakuuttavasti,— sanoi joku kylän miehistä.

V. I. Lenin kehotti pitämään kiinteää yhteyttä työväenluokkaan ja astumaan sen kanssa samaa jalkaa.

Me kuuntelimme hänen puhettaan, ja aurinko tuntui paistavan jokaisen sydämeen. Meiltä hän matkusti Jaropoletsin kylään

